

ہجری کیلنڈر ۱۴۳۰ھ / ۲۰۰۸ء - ۲۰۰۹ء

صفر ۱۴۳۰ھ / جنوری، فروری ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۶ جنوری بوقت ۱۲:۵۵)

۲۵	۱۸	۱۱	۴	×	ہفتہ
۲۶	۱۹	۱۲	۵	×	اتوار
۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	پیر
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	منگل
۲۹	۲۲	۱۵	۸		بدھ (۲۸ جنوری)
۳۰	۲۳	۱۶	۹		جمعرات
×	۲۴	۱۷	۱۰		جمعہ

حرم ۱۴۳۰ھ / دسمبر ۲۰۰۸ء، جنوری ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۷ دسمبر بوقت ۱۷:۲۳)

۲۶	۱۹	۱۲	۵	×	ہفتہ
۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	اتوار
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	پیر
۲۹	۲۲	۱۵	۸		منگل* (۳۰ دسمبر)
×	۲۳	۱۶	۹		بدھ
×	۲۴	۱۷	۱۰		جمعرات
×	۲۵	۱۸	۱۱		جمعہ

ربیع الثانی ۱۴۳۰ھ / مارچ، اپریل ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۶ مارچ بوقت ۲۱:۰۶)

۲۹	۲۲	۱۵	۸		ہفتہ (۸ مارچ)
۳۰	۲۳	۱۶	۹		اتوار
×	۲۴	۱۷	۱۰		پیر
×	۲۵	۱۸	۱۱		منگل
×	۲۶	۱۹	۱۲		بدھ
×	۲۷	۲۰	۱۳		جمعرات
×	۲۸	۲۱	۱۴		جمعہ

ربیع الاول ۱۴۳۰ھ / فروری، مارچ ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۵ فروری بوقت ۰۶:۳۵)

۲۳	۱۶	۹	۲	×	ہفتہ
۲۴	۱۷	۱۰	۳	×	اتوار
۲۵	۱۸	۱۱	۴	×	پیر
۲۶	۱۹	۱۲	۵	×	منگل
۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	بدھ
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	جمعرات
۲۹	۲۲	۱۵	۸		جمعہ (۱۷ فروری)

جمادی الاخریٰ ۱۴۳۰ھ / مئی، جون ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۳ مئی بوقت ۱۷:۱۱)

۲۶	۱۹	۱۲	۵	×	ہفتہ
۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	اتوار
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	پیر
۲۹	۲۲	۱۵	۸		منگل (۲۶ مئی)
۳۰	۲۳	۱۶	۹		بدھ
×	۲۴	۱۷	۱۰		جمعرات
×	۲۵	۱۸	۱۱		جمعہ

جمادی الاولیٰ ۱۴۳۰ھ / اپریل، مئی ۲۰۰۹ء

(تاریخ قرآن ۲۵ اپریل بوقت ۰۸:۲۲)

۲۷	۲۰	۱۳	۶	×	ہفتہ
۲۸	۲۱	۱۴	۷	×	اتوار
۲۹	۲۲	۱۵	۸		پیر (۲۷ اپریل)
×	۲۳	۱۶	۹		منگل
×	۲۴	۱۷	۱۰		بدھ
×	۲۵	۱۸	۱۱		جمعرات
×	۲۶	۱۹	۱۲		جمعہ

رجب ۱۴۳۰ھ / جون، جولائی ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۲۳ جون بوقت ۰۰:۳۵)

۲۲	۱۷	۱۰	۳	x	ہفتہ
۲۵	۱۸	۱۱	۴	x	اتوار
۲۶	۱۹	۱۲	۵	x	پیر
۲۷	۲۰	۱۳	۶	x	منگل
۲۸	۲۱	۱۴	۷	x	بدھ
۲۹	۲۲	۱۵	۸	x	جمعرات (۱۵ جون)
x	۲۳	۱۶	۹	۲	جمعہ

شعبان ۱۴۳۰ھ / جولائی، اگست ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۲۲ جولائی بوقت ۰۷:۳۲)

۲۳	۱۶	۹	۲	۳۰	ہفتہ
۲۴	۱۷	۱۰	۳	x	اتوار
۲۵	۱۸	۱۱	۴	x	پیر
۲۶	۱۹	۱۲	۵	x	منگل
۲۷	۲۰	۱۳	۶	x	بدھ
۲۸	۲۱	۱۴	۷	x	جمعرات
۲۹	۲۲	۱۵	۸	x	جمعہ (۲۳ جولائی)

رمضان ۱۴۳۰ھ / اگست، ستمبر ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۲۰ اگست بوقت ۱۵:۰۱)

۲۸	۲۱	۱۴	۷	x	ہفتہ
۲۹	۲۲	۱۵	۸	x	اتوار (۲۳ اگست)
x	۲۳	۱۶	۹	۲	پیر
x	۲۴	۱۷	۱۰	۳	منگل
x	۲۵	۱۸	۱۱	۴	بدھ
x	۲۶	۱۹	۱۲	۵	جمعرات
x	۲۷	۲۰	۱۳	۶	جمعہ

شوال ۱۴۳۰ھ / ستمبر، اکتوبر ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۱۸ ستمبر بوقت ۲۳:۳۲)

۲۷	۲۰	۱۳	۶	x	ہفتہ
۲۸	۲۱	۱۴	۷	x	اتوار
۲۹	۲۲	۱۵	۸	x	پیر (۲۱ ستمبر)
۳۰	۲۳	۱۶	۹	۲	منگل
x	۲۴	۱۷	۱۰	۳	بدھ
x	۲۵	۱۸	۱۱	۴	جمعرات
x	۲۶	۱۹	۱۲	۵	جمعہ

ذی قعدہ ۱۴۳۰ھ / اکتوبر، نومبر ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۱۸ اکتوبر بوقت ۱۰:۳۳)

۲۵	۱۸	۱۱	۴	x	ہفتہ
۲۶	۱۹	۱۲	۵	x	اتوار
۲۷	۲۰	۱۳	۶	x	پیر
۲۸	۲۱	۱۴	۷	x	منگل
۲۹	۲۲	۱۵	۸	x	بدھ (۱۷ نومبر)
x	۲۳	۱۶	۹	۲	جمعرات
x	۲۴	۱۷	۱۰	۳	جمعہ

ذی الحجہ ۱۴۳۰ھ / نومبر، دسمبر ۲۰۰۹ء
(تاریخ قرآن ۱۷ نومبر بوقت ۰۰:۱۲)

۲۳	۱۷	۱۰	۳	x	ہفتہ
۲۴	۱۸	۱۱	۴	x	اتوار
۲۵	۱۹	۱۲	۵	x	پیر
۲۶	۲۰	۱۳	۶	x	منگل
۲۷	۲۱	۱۴	۷	x	بدھ
۲۸	۲۲	۱۵	۸	x	جمعرات (۱۹ نومبر)
۲۹	۲۳	۱۶	۹	۲	جمعہ

وقت قرآن یعنی ولادت قر سے سورج کے غروب ہونے تک چاند کی عمر ۲۰ سے ۲۳ گھنٹے ہوتو چاند بھی نظر آتا ہے اور کبھی نہیں سے ۳۰ گھنٹے کی عمر کا چاند عموماً اور ۳۰ سے ۳۵ گھنٹے کی عمر کا چاند شاذ و نادر صورتوں کے سوا اکثر دیکھنا نظر آ جاتا ہے۔ اس سے زیادہ کا چاند منظر صاف ہونے کی صورت میں لازماً نظر آنا چاہئے۔

☆ نجم محرم ۱۴۳۰ھ ہجری پاکستان کے اکثر علاقوں میں منگل، پورے ۳۰ دسمبر کو ہوگی لیکن کسی علاقے میں چاند ۲۸ دسمبر کو دکھائی سکتا ہے اور نجم محرم ۱۴۳۰ھ بروز پیر پورے ۲۹ دسمبر ۲۰۰۸ء ہو سکتی ہے۔ (پروفیسر ظفر احمد)